

Студент 6 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто конкурентоспроможність як одне з найважливіших завдань розвитку підприємства, підвищення рівня якої дозволить підприємству значно примножити свій прибуток, а також методи, за допомогою яких конкурентоспроможність можливо оцінити.

Аннотация. Рассмотрены конкурентоспособность как одна из важнейших задач развития предприятия, повышение уровня которой позволит предприятию значительно приумножить свою прибыль, а также методы, с помощью которых конкурентоспособность возможно оценить.

Annotation. The article discusses competitiveness as one of the most important tasks of the enterprise, improving which will allow the company to increase their profits significantly and also the ways in which competitiveness is possible to estimate.

Ключові слова: конкурентоспроможність, методи оцінювання.

Одне з найважливіших завдань розвитку підприємства і країни в цілому нерозривно пов'язане з ефективністю виробництва, забезпеченням випуску сучасних виробів та покращенням їх якості, досягненням конкурентоспроможності продукції на світовому ринку.

Дослідженню проблеми підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства присвячені праці таких авторів, як: Г. Азоев [1], В. Власова, А. Войчак, Ю. Іванов [2], П. Зав'ялов, Х. Зайдель, Н. Зайцев, В. Карлоф, Б. Соловйов, Р. Фатхутдінов [3].

Метою статті є визначення поняття "конкурентоспроможність" та порівняльний аналіз основних методів її оцінювання.

Узагальнюючи дослідження науковців [1 – 3], можливо зробити висновок, що конкурентоспроможність – це рівень компетентності підприємства відносно конкурентів у використанні ринкового та виробничого потенціалу, технології, менеджменту, персоналу. Оцінка конкурентної позиції фірми потрібна для:

- розробки заходів щодо підвищення конкурентоспроможності;
- вибору підприємством партнера для організації спільного випуску продукції;
- залучення коштів інвестора в перспективне виробництво;
- визначення стратегії виходу підприємства на нові ринки збуту, засвоєння нової продукції [2, с. 45].

У будь-якому випадку проведення оцінки має на меті визначити становище підприємства на галузевому ринку. Досягнення цієї мети можливе на основі використання методу оцінки конкурентоспроможності.

Характеристика, переваги та недоліки методів оцінки конкурентоспроможності наведені в таблиці [1, с. 87; 3, с.134].

Таблиця

Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства

Назва методу	Сутність методу	Переваги методу	Недоліки методу	Доцільність використання
1	2	3	4	5
Методи, засновані на оцінці конкурентоспроможності і продукції підприємства	Метод базується на судженні про те, що конкурентоспроможність підприємства тим вища, чим вища конкурентоспроможність його продукції. В основі методу лежить знаходження співвідношення "ціна-якість"	Досліджується споживча цінність товару	Метод не враховує ефективність виробничо-збутової діяльності підприємства	Використовується тільки для підприємств – виробників одного виду товару

Закінчення таблиці

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Методи, засновані на теорії ефективної конкуренції	Сутність підходу полягає в бальній оцінці положення підприємства з конкуруючими фірмами і з середньогалузевими показниками	Визначається конкурентоспроможність даного підприємства порівняно з підприємствами-конкурентами	Складне узагальнення результатів, значні обсяги розрахунків	Доцільно використовувати як варіант оперативного контролю підприємства в цілому, так і його окремих підрозділів
Матричні методи	Даний підхід базується на маркетинговій оцінці діяльності підприємства і його продукції. В основі методики – аналіз конкурентоспроможності з урахуванням життєвого циклу продукції підприємства	Наочність отриманих результатів і простота побудови, які дозволяють поєднувати аналіз портфеля товарів з моделлю життєвого циклу товару	Дозволяє отримати обмежене уявлення про переваги й недоліки в роботі підприємства	Доцільно використовувати для визначення стратегічних альтернатив щодо напрямків розвитку товарів у портфелі
Комплексні методи	Оцінка конкурентоспроможності підприємства ведеться на підставі виділення поточної і потенційної конкурентоспроможності підприємства	Можливість аналізу ряду загальних для всіх об'єктів характеристик	Значні обсяги розрахунків	Доцільно використовувати для визначення напрямків стратегічної діяльності підприємства

Таким чином, наведені методи та їх порівняльна характеристика дозволять підприємству обрати метод оцінювання своєї діяльності, розробити подальші шляхи розвитку, оцінити реальний стан справ, визначити точки можливого зростання, блоки неефективного використання капіталу, ключові конкурентні переваги компанії.

Наук. керієн. Ларіна К. В.

Література: 1. Азоев Г. Л. Конкурентные преимущества фирмы / Г. Л. Азоев, А. Л. Челенков. – М. : ВАТ "Типография "Новости", 2000. – С. 45–51. 2. Иванов Ю. Б. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формулювання та розвиток : монографія / Ю. Б. Иванов, П. А. Орлов, О. Ю. Иванова. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2008. – С. 17–34. 3. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса: экономика, маркетинг, менеджмент / Р. А. Фатхутдинов. – М. : Изд. книготорг. центр "Маркетинг", 2002. – С. 67–78.